

**UCHWAŁA NR XIX/418/20
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 23 kwietnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z wykonania Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na 2019r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019r., poz. 506 z późn.zm.) oraz § 1 uchwały nr III/33/18 Rady Miasta Katowice z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019r.

**RADA MIASTA KATOWICE
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice z wykonania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Sprawozdanie z realizacji: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok

Uchwała Nr III/33/18 Rady Miasta Katowice
z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie
przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019
rok

I. Cele Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok:

- a) Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych.
- b) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- c) Ograniczenie skali występowania zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych.
- d) Zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.
- e) Oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.
- f) Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem poprzez udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami i przemoc, kompleksowej pomocy psychospołecznej, prawnej i pomocy w odbudowie więzi społecznych i rodzinnych.
- g) Poszerzanie kompetencji członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, organizacji pozarządowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych oraz znajomości przepisów prawa

Zadania Programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez:

- a) prowadzenie działalności Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu działającego w ramach Miejskiej Izby Wyrzeźwień:

Rok	2017	2018	2019
Konsultacje psychologiczne	1.492 (w tym: 848 indywidualnych oraz 644 w ramach grupy edukacyjno-motywacyjnej)	1.622 (w tym: 930 indywidualnych oraz 692 w ramach grupy edukacyjno-motywacyjnej)	1.658 (w tym: 1.094 indywidualnych oraz 564 w ramach grupy edukacyjno-motywacyjnej)
Rozmowy motywujące do leczenia dla osób opuszczających Izbę Wyrzeźwień	2.526	2.372	2.528
Porady prawne	126	117	104
Konsultacje psychiatryczne	34	28	29
konsultacje telefoniczne	422	540	717

Odnotowano nieznaczne zmiany w stosunku do lat ubiegłych: wzrost liczby konsultacji psychologicznych, oraz rozmów motywujących z osobami opuszczającymi Izbę Wyrzeźwień oraz zbliżoną liczbę konsultacji

psychiatrycznych oraz nieznaczny spadek liczby porad prawnych. Świadczy to o utrzymującym się poziomie zapotrzebowania i realizacji oddziaływań terapeutycznych przez Ośrodek oraz o potrzebie konsekwentnego podejmowania rozmów z osobami opuszczającymi leczenie.

- b) prowadzenie w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, działań w zakresie uzależnień, związanych z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny

- Zadania realizowane przez asystenta rodziny w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii.**

W ramach realizacji zadania dotyczącego wsparcia asystenta rodziny przeprowadzono 279 konsultacje dla 13 rodzin mieszkających na terenie miasta Katowice-objętych usługą. Celem usługi była poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych wsparciem, pomoc w stworzeniu optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów rodziny. Ponadto wsparcie asystenta rodziny umożliwiło nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców oraz zwiększenie ich kompetencji rodzicielskich. Działania asystenta rodziny skupione są między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, a przede wszystkim odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Charakter usługi asystenta rodziny pozwala na nawiązanie głębszych relacji z klientem – co umożliwia lepsze zdiagnozowanie ewentualnych problemów, w tym problemów alkoholowych, o których klient nie mówi otwarcie, bądź się z nimi nie identyfikuje. Promowane w pracy asystenta wzorce prawidłowego funkcjonowania, rozwiązywania problemów pozwalają zapobiegać powstawaniu problemów uzależnień,

W trakcie trwania usługi asystent rodziny nawiązywał/poszerzał współpracę z instytucjami działającymi na terenie miasta Katowice.

W kontekście prowadzenia pogłębionej pracy z rodzinami objętymi usługą odbyły się 30 zespołów ds. pracy z rodziną oraz 9 grup roboczych ds. przemocy w rodzinie

Działania asystenta, w latach:	2017	2018	2019
Liczba rodzin	12	15	13
Konsultacje	282	304	279
Zespoły	41	33	30
Grupy robocze	3	8	9
Zakończenie usługi	1	5	2

- Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin prowadzone przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych).**

Poradnictwo specjalistyczne prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych) oraz dwóch konsultantów ds. uzależnień. Obejmowało problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadania wykonywane przez specjalistów ds. uzależnień zatrudnionych w CRS nakierowane były w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom.

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielali oni wsparcia rodzinom osób zaburzonych psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących chorób i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadzili również konsultacje indywidualne w TPPS-ach, środowiskach zamieszkania oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. *(Dane dotyczące ilości konsultacji zostały przedstawione i skomentowane w punkcie 1 c „Działalność diagnostyczno-motywacyjna”).*

- c) zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

• **Działania realizowane przez konsultantów ds. uzależnień MOPS**

Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej. Prowadzą następującą działalność:

Działalność diagnostyczna w zakresie:

- picia szkodliwego,
- uzależnienia od alkoholu,
- sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym.

Rok	2017	2018	2019
Łączna liczba osób objętych pomocą, w tym:	235	221	161
osoby z problemem alkoholowym	233	220	158
osoby z rodzin z problemem alkoholowym	2	1	3

Na przestrzeni ostatnich lat zauważalna jest tendencja spadkowa dotycząca osób objętych pomocą OIK/CRS. Ma to związek z malejącą ogólną liczbą osób korzystających z MOPS.

Działalność diagnostyczno-motywacyjną dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzoną poprzez konsultacje indywidualne i grupowe oraz wizyty w środowisku.

Konsultacje indywidualne w tym:	2017	2018	2019
dla klientów Ośrodka realizowane przez konsultantów ds. uzależnień OIK i CRS	337	322	199
dla mieszkańców Katowic nie będących klientami MOPS	1	1	9

Zmniejszenie się liczby osób w procesie diagnostycznym wynika z faktu iż znaczna część osób, u których występuje problem alkoholowy korzystających z pomocy MOPS, jest już zdiagnozowana. Konsultacje indywidualne z zakresu problematyki uzależnień prowadzone są przez konsultantów zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin.

Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym obejmowała pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Rok	2017	2018	2019
Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	118	172	174

Działalność szkoleniowa dla pracowników MOPS.

Szkolenia dotyczyły problematyki uzależnień oraz specyfiki i sposobów postępowania w pracy socjalnej z osobą z problemem alkoholowym oraz jej rodziną, tj. rozpoznawanie problemu, ocena, motywowanie i kierowanie do miejsc gdzie mogą uzyskać pomoc terapeuty. W 2019 roku konsultanci ds. uzależnień przeprowadzili szkolenia „Praca z klientem oraz rodziną z problemem alkoholowym” adresowane do pracowników socjalnych, asystentów rodziny i wychowawców Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych oraz koordynatorów pieczy zastępczej. W 3 dwudniowych szkoleniach oraz 1 jednodniowym szkoleniu, obejmujących łącznie 49 godzin, wzięło udział 16 pracowników socjalnych, 9 asystentów rodziny, 12 wychowawców świetlic specjalistycznych, oraz 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 streetworkerów. Na bieżąco realizowane są konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie planowania pracy socjalnej z klientem z problemem alkoholowym.

Rok	2017	2018	2019
Liczba pracowników biorących udział w szkoleniu	20	30	40
Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	163	87	121

- **oddział dzienny** dla osób uzależnionych od alkoholu ze znacznym upośledzeniem w funkcjonowaniu społecznym (kierowanych przez MOPS Katowice), realizowane przez Centrum Psychiatrii na terenie Oddziału Dziennego Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy ul. Korczaka 2 w Katowicach

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób objętych leczeniem	21	24	24
Ilość osobodni leczenia w oddziale dziennym	560	560	560

d) organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin

- prowadzone przez **Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii** Oddział w Katowicach przy ul. Warszawskiej 19, w ramach Poradni dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych oraz Współuzależnionych następującej pomocy terapeutycznej:

grupa zapobiegania nawrotom:

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	55	74	36
Liczba godzin	176	208	112

grupa edukacyjno-motywująca:

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	17	24	27
Liczba godzin	96	96	96

terapia rodzinna:

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	145	144	134
Liczba godzin	141	96	96

grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych:

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	13	12	37
Liczba godzin	36	48	72

program terapeutyczny Candis (dla osób z problemem nadużywania przetworów konopi):

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	41	47	76
Liczba sesji indywid.	132	158	290

program FreD (program interwencyjny dla osób w wieku 13 - 21 r.ż., eksperymentujących lub używające narkotyków w sposób szkodliwy):

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	11	33	16
Liczba warsztatów	2	5	3

- zajęcia prowadzone w **Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „Dwójka”** (ul. ks. bpa H. Bednorza 22) – objęto nimi osoby, które podjęły życie w trzeźwości i w klubie abstynenta uzyskują motywację do trzeźwienia oraz wsparcie psychiczne:

Rok	2017	2018	2019
Liczba wszystkich spotkań	180	176	182
Liczba grup wsparcia	49	54	61
Liczba społeczności Stowarzyszenia	49	49	50
Liczba zajęć o charakterze sportowym	14	11	1 (rajd górski)
Liczba porad i informacji telefonicznych	776	983	742
Liczba porad w ramach pierwszego kontaktu	206	222	194

- zajęcia prowadzone w **Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „Jędrus”** (ul. Macieja 10):

Rok	2017	2018	2019
Grupa samopomocowa	4 x w miesiącu dla średnio 22 osób	4 x w miesiącu dla średnio 30 osób	4 x w miesiącu dla średnio 30 osób
Warsztaty rozwoju osobistego dla uzależnionych i współuzależnionych	47 spotkań po 2 godz., średnio 12	23 spotkania po 2 godz., średnio 10	22 spotkania po 2 godz., średnio 10

	uczestników	uczestników	uczestników
Dyżury poradnictwa trzeźwościowego	490 godz.	502 godz.	500 godz.

- **grupa terapeutyczna** zapobiegania nawrotom w chorobie alkoholowej dla osób wykluczonych społecznie i objętych programem przeciwdziałania bezdomności prowadzone przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii: 24 godzin terapii w której wzięło udział 10 osób
- **grupa DDA (Dorosłych Dzieci Alkoholików):** 2 cykle terapii grupowej dla studentów, którzy dorastali w rodzinach z problemem alkoholowym, prowadzone na terenie Duszpasterstwa Akademickiego w Katowicach-Zawodziu, prowadzona przez psychoterapeutę specjalizującego się w terapii grupowej osób doświadczonych w okresie dzieciństwa i dorastania traumami przemocy oraz zaniedbaniem

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	31	29	27
Liczba godzin	142	141	140

We wszystkich powyższych formach pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin utrzymano dynamikę na dotychczasowym poziomie.

e) dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym – w tym zwłaszcza dla dzieci i młodzieży

- „**XXVIII Ogólnopolski Wiosenny Zlot Rodzin Abstynenckich – Tatry 2019**” (Małe Ciche, w dniach 29.04. – 04.05.2019 roku) organizowany przez **Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno – Turystyczne z Katowic**, w ramach umowy z Urzędem Miasta Katowice; w Zlocie udział wzięło **52** mieszkańców Katowic (impreza cykliczna: w 2017 roku dofinansowano udział 55 , a w 2018r. dofinansowano udział 54 mieszkańców Katowic).
- „**Obóz terapeutyczno-integracyjny Rycerka Dolna 2019**” zorganizowany przez **Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”**, w dniach 13.07.-27.07.2019 roku: 25 uczestników z Katowic
- **Zimowisko terapeutyczno-integracyjne Małe Ciche**, w dniach 27-31.2019 roku: 18 uczestników z Katowic
Wyjazdy osób uzależnionych wraz z rodzinami są bardzo cenną formą motywowania i pogłębiania całorocznej pracy nad polepszaniem relacji w rodzinach z problemem alkoholowym. Cieszą się one dużym zainteresowaniem.

f) wspieranie działalności punktów informacyjno - konsultacyjnych z zakresu problemów alkoholowych oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych

- **Telefon Zaufania oraz punkt informacyjno-konsultacyjny** oraz poradnictwo z zakresu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy domowej w Ośrodku Interwencji Kryzysowych dla Rodzin z Problemem Alkoholowym i Przemocą Śląskiego Stowarzyszenia AD VITAM DIGNAM przy ul. ks. bpa H. Bednorza 22:

Rok	2017	2018	2019
Ilość rozmów w trakcie popołudniowych i nocnych dyżurów Telefonu Zaufania	3.289	3.676	3.632

Porady terapeutyczne (prowadzone przez psychologów i terapeutów)	534	495	342
Porady prawne	144	112	91

W 2019 roku nastąpił w stosunku do poprzedniego roku nieznaczny spadek liczby rozmów telefonicznych (o 44) w ramach Telefonu Zaufania, a także spadek liczby bezpośrednich porad terapeutycznych (o 153) i prawnych (o 21).

- działalność **Katowickich Stowarzyszeń Trzeźwościowych „Dwójka”** (742 porady i informacje telefoniczne oraz 194 w ramach pierwszego kontaktu) oraz **„Jędrus”** (500 godzin dyżurów)
- **Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii** Oddział w Katowicach przy ul. Warszawskiej 19, w ramach Poradni dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych oraz Współuzależnionych

poradnictwo:

Rok	2017	2018	2019
Liczba porad	787	1.007	1.015
Liczba godzin	497	572	572

terapia indywidualna dla osób uzależnionych:

Rok	2017	2018	2019
Liczba spotkań	680	661*	705
Liczba godzin	472	284*	324**

* Skorzystało 130 osób

** Skorzystało 141 osób

- **Punkt Konsultacyjny i Pomocy Kryzysowej** prowadzony przez **Wspólnotę Dobrego Pasterza** przy ul. Opolskiej 9, realizujący program „Do wolności – szerzenie profilaktyki uzależnień, pomoc osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom”:

- 150 dyżurów (3 razy w tygodniu po 8 godzin), podczas dyżurów przyjmowane są osoby szukające pomocy dla siebie lub swoich bliskich, prowadzone są rozmowy o charakterze informacyjnym, interwencyjnym lub wywiad motywacyjny,
- 31 dyżurów lekarza (jeden raz w tygodniu po 2 godziny), porady medyczne z możliwością uzyskania skierowania na oddziały leczenia uzależnień,
- 264 wyjść do ludzi potrzebujących - na ulicy, w szpitalach, w poradniach leczenia uzależnień, w noclegowniach; spotkania z podopiecznymi Stowarzyszenia PoMoc oraz Sióstr Misjonarek Miłości,

łącznie udzielono pomocy 90 osobom zamieszkałym na terenie Katowic (w zeszłym roku 79), którym udzielono 880 (w ubiegłym roku: 884) porad.

g) prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego

Działania związane z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- do MKRPA wpłynęło **235 wniosków** o zobowiązanie do leczenia odwykowego

Rok	2017	2018	2019
-----	------	------	------

Kto był wnioskodawcą:	Liczba wniosków:	Liczba wniosków:	Liczba wniosków:
rodziny	70	62	61
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	69	42	39
Policja	134	103	93
Prokuratura	41	44	36
inne instytucje	7	3	6
Razem:	321	254	235

Zespół ds. Leczenia Odwykowego działający w ramach ww. Komisji prowadził działania na posiedzeniach we wtorki i czwartki (od 1 sierpnia 2019 roku wtorki i środy) w godz. 16.00 – 19.00 przy ul. Macieja 10:

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób z problemem alkoholowym zaproszona na spotkanie po raz pierwszy	374 (zgłosiło się 125)	320 (zgłosiło się 160)	298 (zgłosiło się 121)
Liczba obecności na kolejnych spotkaniach	339	402	432
Ile razy osoby motywowane do leczenia przedkładały zaświadczenia potwierdzające zgłoszenie się do placówki leczenia odwykowego	268	303	331
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie zobowiązanie do leczenia odwykowego	156	197	151
Liczba zaproszonych członków rodzin	167	128	113
Liczba członków rodzin, które zgłosiły się na: - pierwszy spotkanie - kolejne spotkania	73 38	72 15	64 9

W ostatnich 3 latach odnotowuje się spadek ilości złożonych wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego. W 2017 roku odnotowano zwiększoną liczbę złożonych wniosków, co prawdopodobnie przyczyniło się do okresowego zaspokojenia potrzeb i poskutkowało zmniejszeniem liczby wniosków w kolejnych dwóch latach. Najczęstszymi wnioskodawcami w 2019 roku były Komisariaty Policji, następnie członkowie rodzin, MOPS oraz Prokuratura. Część składanych wniosków dotyczyła osób, wobec których podejmowano procedurę o zobowiązanie do leczenia odwykowego w poprzednich latach. Są to osoby w bardzo głębokim stadium uzależnienia i często nie mające żadnej motywacji do zmiany swojego życia. W 2019 roku odnotowano mniejszą liczbę osób które zgłosiły się do Zespołu ds. Leczenia Odwykowego, natomiast te które nawiązały kontakty znacznie częściej niż w poprzednich latach przychodziły na kolejne spotkania, mające na celu monitorowanie przebiegu leczenia oraz motywowania do takiej terapii - wzrost o około 10% uczestnictwa w takich spotkaniach, w stosunku do poprzedniego roku.

W przypadku osób, które nie zgłaszają się na rozmowy motywujące do podjęcia terapii, są one kierowane na badania przez biegłych sądowych, a następnie (po zdiagnozowaniu u nich uzależnienia) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa do Sądu Rejonowego wnioski o zobowiązanie do leczenia odwykowego. W 2019 roku skierowano do Sądu 160 wniosków, a zatem o 37 mniej niż w poprzednim roku.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie:

- a) organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą

Rok	2017	2018	2019
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	5
Liczba spotkań Grup Roboczych	1.328	1.100	1.126

Liczba spotkań Grup Roboczych w ostatnich dwóch latach utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Zwiększona liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego wynikała z zapotrzebowania na omówienie bieżących spraw.

- b) prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy – ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana była do osób doznających przemocy (ofiary przemocy), osób stosujących przemoc (sprawców przemocy) i świadków przemocy.

Z rodzinami prowadzona była systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmowała ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku.

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy Ośrodek zapewniał schronienie dla osób, które ze względu na dramatyczną sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Rok	2017	2018	2019
łącznie liczba klientów objętych pomocą, w tym:	1.020	967	892
Ofiary przemocy (osoby dorosłe)	206	202	195
Sprawcy przemocy	119	121	114
Dzieci	50	45	27
Inne kryzysy w tym:	645	599	556
Konsultacje rodzinne/grupowe (ilość spotkań)	66	40	51
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym	118	172	174

W ostatnich trzech latach odnotowuje się nieznaczny spadek liczby klientów.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone były następujące usługi:

- konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy w rodzinie oraz osób w różnych sytuacjach kryzysowych,
- wizyty w środowisku,
- interwencje,
- kierowanie do miejsc schronienia,
- poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych:

Rok	2017	2018	2019
Interwencje osobiste	253	224	256
Interwencje telefoniczne	1.319	1.315	1.745
RAZEM:	1.572	1.539	2.001

W 2019 roku nastąpił wzrost liczby interwencji, szczególnie telefonicznych.

Interwencje były reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych. Podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą. Interwencje służą również przyspieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego:

Rok	2017	2018	2019
Konsultacje indywidualne	1.783	1.733	1.719
Poradnictwo specjalistyczne	904	876	670
Poradnictwo prawne	407	418	389

W ostatnim trzech latach następował nieznaczny spadek liczby konsultacji indywidualnych oraz wyraźny spadek liczby porad w zakresie poradnictwa specjalistycznego.

Grupowe formy pracy socjalnej

Program Pomocy Psychologicznej w okresie od I-XII 2018 roku obejmował jedną formułę pracy grupowej:

- **Grupa psychoedukacyjna** dla osób doświadczających przemocy w środowisku domowym - celem zajęć jest zyskanie wsparcia i wiedzy o możliwościach ochrony i rozwiązywania problemu przemocy w aspekcie prawnym, psychologicznym i socjalnym.

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób	35	28	21
Liczba spotkań	47	47	48

- **Grupa psychoedukacyjna dla rodzin i bliskich osób z problemem alkoholowym** w ramach programu „Spotkanie z interwencją, czyli jak rozmawiać z osobą mającą problem z alkoholem”, których celem jest uzyskanie wiedzy i umiejętności przydatnych w radzeniu sobie z kryzysem związanym z piciem i zachowaniem osoby bliskiej uzależnionej od alkoholu: z poradnictwa skorzystało 71 osób, a w 7 spotkaniach przygotowujących do interwencji wobec osoby uzależnionej uczestniczyło 6 rodzin

- **Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia**

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowi stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym.

Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w ważnym stopniu przyczynia się do powstrzymania przemocy. Klientami ośrodka byli też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie świadomie i aktywnie wspierają swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

Rok	2017	2018	2019
Grupowe formy pomocy			
- liczba spotkań	47	56	59
- liczba osób	35	34	30
Naturalne grupy wsparcia/spotkania rodzinne			
- liczba spotkań	66	40	59
- liczba osób	137	81	51

Liczba osób objętych pomocą Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPS w 2019 roku nieco zmalała w stosunku do 2018 roku. Tym samym zmalała liczba konsultacji w ramach poradnictwa specjalistycznego. Zmalała także liczba dzieci korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Może to mieć związek z tym, że w wielu sytuacjach kryzysowych rodzice i dzieci zostają pokierowani do Specjalistycznej Poradni Rodzinnej oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych.

- c) wspieranie działalności placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzonych przez organizacje pozarządowe:

Stowarzyszenie PO MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Świadczone usługi polegają na:

- zapewnieniu całodobowego schronienia dla **10** kobiet i kobiet z dziećmi znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu, bądź życiu, jak również przymusowej prostytucji;
- świadczeniu specjalistycznego poradnictwa, w tym w szczególności psychologicznego i prawnego;
- zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodienne wyżywienie oraz możliwości samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę.

Z pomocy Stowarzyszenia w okresie I – XII.2019 roku skorzystało (narastająco) **31 osób** (w tym 15 dorosłych i 11 dzieci). W 2017 roku skorzystało (narastająco) 21 osób, a w 2018r. 20 osób.

Parafia Ewangelicko -Augsburska w Katowicach

Prowadzenie przez interwentów kryzysowych zajęć warsztatowych dla rodziców/opiekunów dzieci: 52 osoby , łącznie 278 godzin. W poprzednim roku 37 osób i 203 godziny.

- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych**

- a) prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w szczególności w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w tym: świetlic specjalistycznych i ognisk wychowawczych dla dzieci oraz klubów specjalistycznych dla młodzieży

Świetlice Specjalistyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat (w szczególnych sytuacjach dzieciom w wieku 5 lat lub powyżej 15 roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami.

Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych zgodnie ze standardem usług obejmują zadania takie jak: pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki przez 5 dni w tygodniu; wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologicznego – pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2017 roku	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2018 roku	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2019 roku
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	22+4*	21+2*	33+11*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, ul. Powstańców 3	46+16*	45+18*	44+15*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74	41+10*	36+5*	33+11*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35	51+13*	40+5*	38+7*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	41+9*	37+7*	43+17*
RAZEM	201+52*	179+37*	191+61*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich

Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej są kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Kluby przeznaczone są dla młodzieży w wieku 12-18 lat, (w szczególnych sytuacjach powyżej 18 roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Kluby działają w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubów są tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2017 rok	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2018 rok	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2019 rok
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	16+1*	12	14+3*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	26+2*	25	25+2*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	17+1*	14+1*	14+5*
RAZEM	59+4*	51+1*	53+ 10*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich

Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe, dotowane przez Miasto Katowice – Wydział Polityki Społecznej:

Rok	2017	2018	2019
-----	------	------	------

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
1.	„Dom Aniołów Stróżów” ognisko wychowawcze, Świetlica Terapeutyczna dla grupy młodszej oraz Świetlica Terapeutyczna dla grupy starszej (Świetlice typu specjalistycznego) ul. Gliwicka 148	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a	55	67	55	86	55	83
2	Świetlica Socjoterapeutyczna (typu specjalistycznego) ul. Morcinka 19a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO ul. Morcinka 19a	40 (w okresie I-VI) 35 (w okresie VII-XII)	42	35	62	35	51
3.	Świetlica Środowiskowa (typu specjalistycznego) im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	30	70	30	47	30	48
4.	Świetlica Środowiskowa (typu specjalistycznego) im. św. Barbary ul. Młodzieżowa 10	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	30	70	30	47	30	76
5.	Świetlica Środowiskowa zwana Klubem Dziecięco-Młodzieżowym „Szansa dla każdego” (typu opiekuńczego) ul 3 Maja 36/2, Katowice	Stowarzyszeni „Szansa dla każdego” ul 3 Maja 36/2	30	42	30	44	30	40
6.	Świetlica Środowiskowa (typu specjalistycznego) ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom przy Rzymsko-Katolickiej Parafii św. Apostołów Piotra i Pawła ul. Kilińskiego 15	70	155	70	193	70 (do 31. III) 67 (od 1.IV)	113

7.	Klub Młodzieżowy (typu specjalistycznego) ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dziociom przy Rzymsko- Katolickiej Parafii św. Apostołów Piotra i Pawła ul. Kilińskiego 15	25	29	25	24	25 (do 31. III) 20 (od 1.IV)	21
8.	Klub Młodzieżowy (typu specjalistycznego) ul. Morcinka 19a	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO ul. Morcinka 19a	15 (w okresie I- VI) 20 (w okresie VII-XII)	18	20	23	20	21
9.	Świetlica Opiekuńcza dla Dzieci Przedszkolnych im. Józefa Robotnika ul. Mikusińskiego 8	Rzymsko- Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika	15	20	15	29	15	39
10.	Koło zainteresowań „Klub Profilaktyczny „EKIPA” ul. ks. bpa H. Bednorza 20	Parafia Ewangelicko- Augsburska w Szopienicach ul. Bednorza 20	30	38	30	45	30	38
11.	Koło zainteresowań „W Słonecznej Krainie” ul. Dudy Gracza 6	Parafia Ewangelicko- Augsburska ul. Warszawska 18	15	27	15	16	15	43
12.	Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę w dzielnicy Bogucice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO ul. Morcinka 19a	nie dotyczy	40	nie dotyczy	65	nie dotyczy	60
13.	Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę w dzielnicy Załęże	Stowarzyszenie Pomocy Dziociom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a	nie dotyczy	234	nie dotyczy	160	nie dotyczy	195
14.	Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę w dzielnicy Śródmieście	Parafia Ewangelicko- Augsburska ul. Warszawska 18	nie dotyczy	196	nie dotyczy	55	nie dotyczy	37

15.	Koło zainteresowań „Bezpieczna Twierdza” ul. Panewnicka 13	Fundacja „Index do Przyszłości” ul. Stawowa 5/7	-	-	-	-	45 (od 1.IX)	45
Razem:			355	1.048	355	896	392	910

Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 37, a całkowita liczba dzieci, które korzystały z placówek wsparcia dziennego wzrosła w stosunku do 2018 roku o 14. Wynika to z uruchomienia nowej placówki.

Rozbudowana sieć placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez MOPS oraz organizacje pozarządowe spełnia zapotrzebowanie na profesjonalną i długoterminową pomoc dla dzieci wychowujących się w rodzinach niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym.

b) realizacja środowiskowych programów profilaktycznych, prowadzonych na terenie szkół, wg. następujących założeń merytorycznych :

- forma zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno–pedagogicznym i edukacyjno - informacyjnymi z zakresu profilaktyki uzależnień, adresowanych w pierwszej kolejności do dzieci zaniedbanych wychowawczo i mających na celu nawiązywanie współpracy z rodzicami,
- realizowane przez współpracujące ze sobą instytucje (np. szkoły, terenowe punkty pomocy społecznej, uczniowskie kluby sportowe, organizacje pozarządowe, poradnie psychologiczno – pedagogiczne),
- koordynowane merytorycznie przez osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły, w której realizowany jest program.

Programy były realizowane w **45 szkołach**

Rok	2017	2018	2019
Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach	6.339	6.240	5.756
Liczba realizatorów	525 nauczycieli 132 wolontariuszy	529 nauczycieli 155 wolontariuszy	494 nauczycieli 102 wolontariuszy
Liczba godzin	19.084	17.249	14.359

Rok	2017	2018	2019
Rodzaje zajęć:	Ilość godzin:	Ilość godzin:	Ilość godzin:
sportowe	3.313	2.727	2.109
dydaktyczno-wyrównawcze	3.026	2.829	3.264
artystyczne	2.893	2.393	1.824
terapeutyczno-pedagogiczne	2.446	2.633	2.218
imprezy integracyjne	3.058	2.850	1.806
komputerowe	808	751	743
inne rodzaje zajęć	3.540	3.066	2.395

Razem:	19.084	17.249	14.359
---------------	---------------	---------------	---------------

Rok	2017	2018	2019
Kategorie problemów występujących u dzieci biorących udział w zajęciach:	Liczba dzieci ze zidentyfikowanym problemem	Liczba dzieci ze zidentyfikowanym problemem	Liczba dzieci ze zidentyfikowanym problemem
Dzieci, których rodziny korzystają z pomocy MOPS	1.414	1.350	1.179
Dzieci z rodzin o nieprawidłowej sytuacji wychowawczej	1.236	1.229	1.106
Dzieci wychowywane przez jednego rodzica	1.150	1.207	1.076
Dzieci sprawiające problemy wychowawcze	1.419	1.473	1.260
Dzieci z trudnościami w nauce	1.994	2.079	2.079
Dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi, w tym zdrowotnymi	1.044	1.037	966
Dzieci wychowujące się w rodzinach zastępczych, placówek opiekuńczych	200	172	164
Dzieci, u których nie stwierdzono powyższych problemów	2.323	2.254	1.987

Środowiskowe Programy Profilaktyczne realizowane w szkołach w formie zajęć pozalekcyjnych zmniejszyły w 2019 roku liczbę uczestników (o ok. 8%), jak również zrealizowanych godzin (o ok. 17%), w stosunku do 2018 roku. Wynika to najprawdopodobniej z niżu demograficznego oraz obniżonej puli środków finansowych przeznaczonych na finansowanie tych działań w 2019 roku.

c) prorowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe i uwzględniających następujące elementy:

- włączanie w zajęcia sportowe dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji np. materialnej, rodzinnej, wychowawczej,
- podjęcie współpracy ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej
- realizacji treści profilaktycznych

L.P.	Nazwa klubu	Adres	Kwota dotacji
1.	UKS 4	ul. Trzech Stawów 10	20 000,00
2.	MUKS NAPRZÓD JANÓW	Pl. Wyzwolenia 7	100 000,00
3.	UKS SOKÓŁ 43	ul. Brynicy 7	10 000,00
4.	ZUKS GKS KATOWICE	ul. Józefowska 40	34 000,00
5.	UKS MIKRUS	ul. Karliczka 15	15 000,00
6.	UKS BONITO MURCKI	ul. Bielska 14	10 000,00

7.	MKKS GLORIA	ul. Chopina 18	10 000,00
8.	UKS KANU	ul. Piastów 17	6 000,00
9.	UKŁ SPIN	ul. Szopienicka 13d/7	30 000,00
10.	UKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	10 000,00
11.	UKS OLIMPIA	ul. Lompy 17	18 000,00
12.	UKS CARRAMBA	ul. Ułańska 9/118	10 000,00
13.	UKS 21 PODLESIE	ul. Malczewskiego 1	12 000,00
14.	UKS SP 27	ul. Łętowskiego 18	63 000,00
15.	UKS ZAWISZA	ul. Witosa 23	10 000,00
16.	UKS KUKUŁKI	ul. Kukulek 2a	7 000,00
17.	UKS VICTORIA	ul. Marmurowa 18	5 000,00
18.	UKS KUŹNICA	ul. Słowiańska 1	10 000,00
19.	UKS ŹRÓDEŁKO	ul. Wantuły 11	25 000,00
20.	UKS SZOPIENICE	ul. Obr. Westerplatte 30	47 000,00
21.	UKS OTORI	ul. Lechicka 12/2	8 000,00
22.	UKS KARLIK	ul. Witosa 23	5 000,00
23.	MKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	106 000,00
24.	UKS KATOWICE	ul. Piastów 22/143	10 000,00
25.	UKS IMPERIUM KATOWICE	ul. Słowiańska 1	20 000,00
26.	UKS DĄB	ul. Ratuszowa 6/20	13 000,00
27.	UKS WODNIK 29	ul. Lepszego 2	25 000,00
28.	UKS SPRINT	ul. Przyjazna 7a	23 000,00
29.	MKS MOS	ul. Paderewskiego 46a	63 000,00
30.	UKS KOKOCINIEC 67	ul. Zielona 5	4 000,00
31.	UKS SPARTA	ul. Żeromskiego 4	7 000,00
32.	UKS JUNGA	ul. Morawa 119	28 000,00
33.	UKS GLADIATOR 23	ul. Medyków 27	12 000,00
34.	UCZNIOWSKI KOBIECY KLUB SPORTOWY KATOWICE	ul. Pola 4/62	10 000,00
35.	UKS SILESIA TENNIS TEAM KATOWICE	ul. Sowińskiego 5a	3 000,00
36.	UKS OKTAGON	ul. Wiosny Ludów 22	10 000,00
37.	UKS AKADEMIA PIŁKARSKA KATOWICE	ul. Johna Baidona 14/8	1 000,00
	Suma		800 000,00

W zajęciach uczniowskich klubów sportowych w 2019 roku brało udział **3.012 osób** (dzieci i młodzież), dla których uprawianie sportu i rekreacji stanowi alternatywny sposób na spędzanie czasu wolnego, rozwijanie swoich umiejętności i zainteresowań oraz zabawę. Ponadto dotacja z budżetu miasta Katowice

pozwała katowickim UKS-om na przeprowadzanie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień przez osoby z odpowiednim przygotowaniem merytorycznym, posiadające stosowne kwalifikacje w tym zakresie. Osoby prowadzące zajęcia na bieżąco rozwijają zainteresowania podopiecznych, z wyraźnym określeniem właściwych norm zachowania w różnych sytuacjach (postawa wobec używek, rozwiązywanie konfliktów, eliminowanie przemocy) oraz propagują autorytety promujących wzorce trzeźwości (trenera, znanych sportowców, nauczycieli wychowania fizycznego itp.).

W 2018 roku w zajęciach UKS wzięło udział 3.069 osób. Świadczy to o utrzymującym się zapotrzebowaniu na tę formę oddziaływań profilaktycznych.

d) prorowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych

- **„Archipeląg Skarbów”** - realizowany przez Fundację „YAQ projekt – Pracownia Rozwoju Społecznego” program profilaktyki zintegrowanej obejmujący spektrum problemów dorastania tj. agresję, seksualność, środki psychoaktywne; jedna edycja programu to 8 godzin lekcyjnych, spotkanie z ich rodzicami oraz szkolenie Rady Pedagogicznej; prowadzony przez kilkusobowy zespół certyfikowanych realizatorów programów profilaktyki zintegrowanej przeprowadzono 4 programy, w których łącznie uczestniczyło 322 uczniów, 210 nauczycieli i 75 rodziców
- Program **„Korekta”** realizowany w ramach programu **„Jestem bezpieczny”** przez Fundację Światło Życie Ośrodek Profilaktyczno-Szkoleniowy im. ks.F.Blachnickiego w szkołach średnich: zrealizowano 28 edycji (jedna edycja programu trwała 3 godziny lekcyjne), którymi objęto 598 uczniów; jest to program profilaktyczno- edukacyjny, adresowany do młodych, którzy w związku z osiągnięciem pełnoletniości uzyskali prawną możliwość picia alkoholu i zaczęli go spożywać lub rozważają utrzymanie abstynencji, uczestnictwo w programie pozwala określić swój sposób picia i odpowiednio go skorygować, rozpoznać szeroką gamę zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu i ewentualnie podjąć decyzję o abstynencji; ponadto całodniowy warsztat asertywności dla 22 chętnych uczestniczących wcześniej w zajęciach na terenie szkół
- programy profilaktyczne realizowane przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii:
 - **„Marihuana – prawda i mity”**: 60 zajęć (2 godziny lekcyjne każde zajęcia), 1.460 uczniów,
 - **„Smak życia – debata o dopalaczach”**: 120 zajęć (1 godzina lekcyjna każde zajęcia), 2.677 uczniów,
 - **„Debata”**: 15 zajęć (3 godziny lekcyjne każde zajęcia), 327 uczniów,
 - **„Narkotyki i Nastolatki”**: 15 zajęć dla rodziców (1 godzina zegarowa każde zajęcia), 608 rodziców.
- Program **„Zamiast na ulicy”** (praca wśród młodzieży ubogiej i zepchniętej na margines społeczny, budowanie strefy bezpieczeństwa bez alkoholu i narkotyków oraz stwarzanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu w ramach działalności Klubu Młodzieżowego **„Wysoki Zamek”** przy ul. Gliwickiej 96), realizowany przez **Wspólnotę Dobrego Pasterza**:
 - **435 osób** uczestniczyło w imprezach w ramach strefy bezpiecznego spędzania wolnego czasu
 - **10 osób** objęto indywidualną pracą psychokorekcyjną
 - **67 osób** korzystało ze stałego wsparcia

e) wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość

- **„XXVIII Ogólnopolski Przegląd Abstynenckiej Twórczości Artystycznej - Zamczysko 2019”**

w dniach 22–25.08.2019 roku w Olsztynie k/Częstochowy w przeglądzie uczestniczyło **182** mieszkańców Katowic (z czego 37 było czynnymi uczestnikami, a 145 gośćmi)
Jest to impreza promująca i ugruntowująca postawy trzeźwościowe, realizowana przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno – Turystyczne mające swoją siedzibę w Katowicach. W działalność tego Stowarzyszenia zaangażowanych jest wielu trzeźwych alkoholików, mieszkańców miasta Katowic.

- udział w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „**Zachowaj Trzeźwy Umysł 2019**” organizowanej przez **Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych**: materiały edukacyjno-profilaktyczne zostały przekazane do wszystkich szkół podstawowych (w tym zespołów szkół specjalnych), **64 uczniów z Katowic** zostało laureatami konkursu plastyczno-literackiego organizowanego w ramach kampanii, **w tym jedna uczennica została laureatką nagrody głównej** (odbiór nagrody nastąpił podczas Wielkiego Finału kampanii ZTU 2019 w Centrum Olimpijskim w Warszawie); w poprzednich latach katowickie szkoły również angażowały się w tę kampanie, w 2018 roku było 47 laureatów (w tym jedna zdobyła nagrodę główną).
Temat tegorocznej kampanii to: „Ja za 20 lat”.
Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” cieszy się bardzo dużą popularnością wśród katowickich szkół, które od kilkunastu lat angażują się w jej prowadzenie

f) wspieranie grup młodzieżowych liderów trzeźwości

- dofinansowanie udziału **6 uczniów z katowickich szkół ponadgimnazjalnych** w XX Edycji Regionalnej Powiatowej Młodzieżowej Szkoły Liderów (w 2017 roku finansowano udział 4 uczniów, a w 2018 udział 6 uczniów).
W działania związane z kreowaniem młodzieżowych liderów trzeźwości zaangażowane jest od wielu lat IV Liceum Ogólnokształcące w Katowicach, które regularnie wykazuje zainteresowanie udziałem swoich uczniów w Młodzieżowej Szkole Liderów.

4. Nadzór nad placówkami handlującymi napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała **336 postanowienia** opiniujące wnioski przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami określonymi w uchwałach Rady Miasta Katowice dotyczących zasady usytuowania punktów handlujących napojami alkoholowymi oraz ich limitu. W 2018 roku wydano 334 postanowienia.

Zespół Kontrolny Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził **219 kontroli** w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym w: **129 sklepach i 90 lokalach gastronomicznych, w 19 punktach sprzedaży (w 6 sklepach oraz 13 lokalach gastronomicznych)** stwierdzono brak ustawowo wymaganej informacji „Alkohol szkodzi zdrowiu”, w rezultacie czego funkcjonariusze Straży Miejskiej nałożyli mandaty. W 2018 roku skontrolowano 239 placówek handlujących napojami alkoholowymi i w 28 punktach wystawiono mandaty. Podczas kontroli prowadzona jest krótka edukacja w zakresie przepisów dotyczących handlu alkoholem, ze szczególnym akcentowaniem konieczności legitymowania osób, wobec których istnieje przypuszczenie, że nie są pełnoletnie. Właściciele i sprzedawcy otrzymują również ulotki i materiały informacyjne dotyczące omawianych kwestii.

W związku z wejściem w życie *uchwały Nr LVII/1175/18 Rady Miasta Katowice z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w godzinach napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Katowice* (wprowadzająca **zakaz sprzedaży**

w godzinach od 22.00 do 6.00 rano w Śródmieściu Katowic) zarówno Policja, jak i Straż Miejska potwierdziły pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa i ograniczeniu niepożądanych zdarzeń w ścisłym centrum miasta.

Działania prowadzone przez Straż Miejską ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Śródmieście

- zdarzenia związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych w okresach przed oraz po wejściu w życie uchwały ograniczającej sprzedaż napojów alkoholowych na wynos w godzinach 22⁰⁰ - 6⁰⁰

RODZAJE WYKOCZEŃ I PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	OKRES 01.09.2017 - 30.08.2018	OKRES 01.09.2018 - 30.08.2019	PORÓWNANIE DANYCH z dwóch poprzednich okresów	OKRES 01.01.2019 - 31.10.2019 ŚRÓDMIEŚCIE	OKRES 01.01.2019 - 31.10.2019 POZOSTAŁE DZIELNICE
spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	980	441	Spadek o 539 45%	420	781
usiłowanie spożywania alkoholu w miejscach publicznych	170	174	Wzrost o 4 2,2%	194	256
interwencje dotyczące osób nietrzeźwych - w tym doprowadzenie do izby wytrzeźwień	1.610 333	863 -112	Spadek o 747 46,4% Spadek o 221 66,4%	429 300	774 141

Powyższe zestawienie wykazuje bardzo znaczący spadek ilości interwencji dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych (o 45%) oraz spadek ilości interwencji wobec osób nietrzeźwych (o 46,4%) w porównywanym okresie w dzielnicy Śródmieście, co potwierdza zasadność podjęcia Uchwały Nr LVII/1175/18 Rady Miasta Katowice z dnia 28 czerwca, a obowiązującej od 24 lipca 2018 roku.

Komenda Miejska Policji poinformowała, że dzielnicowi rejonów gdzie zaczął obowiązywać ten przepis uzyskali w rozmowach z mieszkańcami potwierdzenie, że zmniejszyła się uciążliwość związana z osobami spożywającymi alkohol w bramach i podwórzach. Porównawcze zestawienie ukazujące ilość zdarzeń związanych z zakłócaniem ładu i porządku publicznego oraz zakłócania spoczynku nocnego w obrębie konkretnych ulic stanowiących ścisłe centrum miasta również potwierdza zasadność podjęcia ww. chwały.

W listopadzie i grudniu 2019 roku w dzielnicach Załęże oraz Szopienice-Burowiec odbyły się konsultacje społeczne dotyczące ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. W ramach konsultacji zorganizowane zostały trzy spotkania konsultacyjne z udziałem mieszkańców, przedstawicieli rad jednostek pomocniczych, właścicieli sklepów oraz Policji i Straży Miejskiej. Podczas nich omówiono ewentualne wprowadzenie zakazu sprzedaży detalicznej alkoholu na terenie tych dzielnic, zebrano opinie, uwagi i spostrzeżenia mieszkańców oraz przedsiębiorców względem zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach od 22.00 do 6.00 oraz poinformowano o szczegółach badania ankietowego. Badanie ankietowe w dzielnicy Załęże trwało od 21 listopada do 5 grudnia, a w Szopienicach i Burowcu zostało przeprowadzone w terminie 27 listopada – 11 grudnia 2019 roku, na jeden z dwóch sposobów: online na stronie www.konsultacje.katowice.eu lub tradycyjne w wersji papierowej w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Łącznie w spotkaniach

uczestniczyło ponad 80 osób a 1435 mieszkańców wypełniło ankiety.

Wyniki głosowania (*liczone jedynie poprawnie wypełnione ankiety*) dotyczące wprowadzeniu zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach od 22.00 do 6.00:

	Ilość głosów za	Ilość głosów przeciw	Brak zdania
Załęże	260	260	3
Szopienice_Burowiec	380 (55%)	299 (44%)	5

Dodatkowo w Szopienicach-Burowcu wpłynęły także 263 oświadczenia mieszkańców, wyrażające sprzeciw wobec planowanych ograniczeń sprzedaży alkoholu. Ze względu na nieprawidłową formę nie zostały one uwzględnione w wynikach głosowania. W związku z faktem braku jednoznacznego rozstrzygnięcia kwestii w konsultacjach społecznych prezydent Marcin Krupa zwrócił się także o opinię w tej sprawie do Policji, Straży Miejskiej i Rad Jednostek Pomocniczych.

Zestawienie realizacji zadań zapisanych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok wraz z miernikami

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
A	prowadzenie działalności Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu działającego w ramach Miejskiej Izby Wyrzeźwień	- liczba udzielonych porad, konsultacji i rozmów motywujących do leczenia: 5.036 (w tym 717 telefonicznych)	Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych
B	prowadzenie w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, które podejmuje działania w zakresie uzależnień, związane z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny	- liczba rodzin objętych pomocą: 13 - liczba konsultacji dla rodzin: 279	Miejski Ośrodek Pomocy
C	zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	- liczba osób objętych pomocą: 24 pacjentów oddziału dziennego - ilość udzielonej pomocy (wyrażonej w godzinach lub osobodniach): 560 osobodni w oddziale dziennym - liczba klientów MOPS objętych działaniami diagnostycznymi przez konsultantów ds. uzależnień: 161 osób	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy:</i> <i>specjalistyczne placówki lecznicze</i> Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej; Centrum Rehabilitacji Społecznej
D	organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin	- liczba spotkań grup terapeutycznych: 1.026 godz. - liczba osób biorących udział: 473	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: specjalist. placówki lecznicze, organizacje</i>

			<i>pozarządowe, indywidualni specjaliści</i>
E	dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym	- liczba osób biorących udział w obozach: 95	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>
F	wspieranie działalności punktów informacyjno- konsultacyjnych z zakresu problemów alkoholowych oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych	- liczba udzielonych usług: 8.101 porad	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>
G	prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego	- liczba rozpatrzonych wniosków przez MKRPA: 235 - liczba spotkań z osobami, zapraszanyimi przez Komisję: 626 - liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Sądu: 160	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych–Zespół ds. Leczenia Odwykowego <i>Partnerzy: MOPS, Policja, MIW i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, Sąd Rejonowy</i>

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie

	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
A	organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą	- liczba Zespołów Interdyscyplinarnych: 5 - liczba Grup Roboczych: 1.126	MOPS – Ośrodek Interwencji Kryzysowej <i>Partnerzy: Policja, Sąd, Prokuratura, Policja, Urząd Miasta, Izba Pielęgniarska</i>
B	prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	- liczba osób korzystających z pomocy: 892 - rodzaj udzielonej pomocy i liczba poszczególnych form pomocy: 256 interwencji osobistych, 2.001 interwencje telefoniczne, 1.719 konsultacji indywidualnych, 670 porad specjalistycznych, 389 porad prawnych 48 spotkań grupy psychoedukacyjnej - liczba pracowników socjalnych biorących udział w szkoleniach: 40 - liczba konsultacji dla pracowników socjalnych: 121	MOPS
C	prowadzenia działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przez organizacje pozarządowe	- liczba osób korzystających z pomocy: 83, które korzystały z następujących form pomocy:	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje</i>

		31 osób skorzystało ze schronienia całodobowego wraz z pomocą specjalistyczną, 52 osoby brały udział w grupie psychoedukacyjnej Ponadto 553 rozmowy z ofiarami przemocy w ramach Telefonu Zaufania	<i>pozarządowe</i>
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
A	prowadzenie <u>placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży</u> w szczególności w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w tym: kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych oraz grup profilaktycznych dla młodzieży oraz zlecenie ich prowadzenia organizacjom pozarządowym	- liczba placówek: 23 - liczba dzieci objętych pomocą: 1.225	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i> MOPS
B	realizacja <u>środowiskowych programów profilaktycznych w szkołach</u>	- liczba programów: 45 - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach: 5.756 - liczba godzin zrealizowanych zajęć: 14.359	Szkoły, Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu
C	prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe	- liczba programów: 37 - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach: 3.012	Wydział Edukacji i Sportu <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe (uczeniowskie kluby sportowe)</i>
D	prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych	- liczba programów: 7 rodzajów, 243 edycje - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach: 5.384 638 rodziców	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe i specjaliści w zakresie profilaktyki prowadzący działalność gospodarczą</i>
E	wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość	- liczba odbiorców: 182 uczestników przeglądu twórczości abstynenckiej, - uczniowie szkół podstawowych biorący udział w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>
F	kształtowanie młodzieżowych liderów trzeźwości	- liczba osób uczestniczących w szkoleniach: 6	Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>

4. Nadzór nad placówkami handlującymi napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości

	Zadania szczegółowe	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań oraz partnerzy
	Prowadzenie regularnych kontroli w placówkach handlujących napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	- liczba przeprowadzonych kontroli: 219 - liczba udzielonych mandatów przez Straż Miejską: 19	Miejska Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych – Zespół Kontrolny <i>Partnerzy: Straż Miejska, Wydział Spraw Obywatelskich</i>

II. Struktura finansowania Programu.

Dział 851 Ochrona zdrowia

Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii

Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Plan:	7.900.000,00 zł	tj. 98,91%
Wykonanie:	7.813.867,97 zł <i>Rozdział 85153: 1.805.801,72 zł</i> <i>Rozdział 85154: 6.008.066,25 zł</i>	

Dysponenci środków finansowych:

Wydział Polityki Społecznej		
Plan:	3.162.485,00 zł	tj. 99,62%
Wykonanie:	3.150.403,86 zł <i>Rozdział 85153: 162.390,86 zł</i> <i>Rozdział 85154: 2.988.013,00 zł</i>	

Wydział Edukacji i Sportu		
Plan:	800.000,00 zł	tj. 100%
Wykonanie:	800.000,00 zł <i>Rozdział 85153: 400.000 zł</i> <i>Rozdział 85154: 400.000 zł</i>	

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach		
Plan :	2.491.238,00 zł	tj. 98,96%
Wykonanie:	2.465.335,97 zł <i>Rozdział 85153: 890.201,47</i> <i>Rozdział 85154: 1.575.134,50</i>	

w tym finansowanie działalności:	
- 5 Świetlic MOPS i 3 Kluby Młodzieżowe	1.855.332,99 zł
- Centrum Rehabilitacji Społecznej	119.508,65 zł
- asystenta rodziny w ramach Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Promocji, Metodyki i Strategii	63.533,90 zł
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz schronienia dla ofiar przemocy	426.960,43 zł

Miejska Izba Wytrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach		
Plan :	693.891,00 zł	tj. 99,84%
Wykonanie:	692.778,24 zł <i>Rozdział 85154</i>	

Szkoły i placówki oświatowe		
Plan :	752.386,00 zł	tj. 93,75%
Wykonanie:	705.349,90 zł <i>Rozdz. 85153: 353.209,39 zł</i> <i>Rozdz. 85154: 352.140,51 zł</i>	

Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 13 (8 placówek)
Szkoły Podstawowe nr: 4, 5, 10, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 27, 28, 33, 34, 35, 36, 38, 42, 44, 45, 53, 54, 58, 59, 62, 64, 65, 66, 67 (28 placówek)
Zespół Szkół nr: 1, 3 (2 placówki)
Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 (1 placówka)
Szkoły Podstawowe Specjalne nr: 7, 39, 55, 61 (4 placówki)
Zespoły Szkół i Placówek nr: 1, 2 (2 placówki)

Podsumowanie

Realizacja **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok** przyczyniała się do realizacji założonych celów, takich jak:

- zmiana obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ograniczanie skali występowania zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych,
- zwiększanie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie oddziaływań na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, w tym kompleksowej pomocy psychospołecznej, prawnej i pomocy w odbudowie więzi społecznych i rodzinnych.

W celu osiągnięcia jak najtrwalszych i długofalowych efektów, działania były skoncentrowane na dzieciach i młodzieży. Biorąc pod uwagę ten priorytet oraz możliwości budżetowe, skupiono się w głównej mierze na finansowaniu działań skierowanych do tej grupy odbiorców, natomiast leczenie odwykowe było realizowane z wykorzystaniem środków zewnętrznych tj. poprzez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Realizowane programy były kierowane do ogólnej populacji uczniów katowickich szkół, ale również do dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym. Szczególnie wobec ostatniej grupy odbiorców stosuje się profesjonalną i systematyczną pomoc w formie oddziaływań psychokorekcyjnych, realizowanych przez placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Dzięki temu otrzymują one bezpieczne warunki do poradzenia sobie z traumami doznanyymi w środowisku rodzinnym oraz nabywają umiejętności psychospołeczne, które ułatwią im dojrzewanie, a następnie funkcjonowanie w dorosłym życiu.

Oferta pomocy dla osób dorosłych obejmuje kilka obszarów pomocy wynikających z etapu uzależnienia od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Poczynając od wczesnej interwencji specjalistów terapii uzależnień prowadzących rozmowy z osobami opuszczającymi Izbę Wyrzeźwień, poprzez grupę motywacyjno-edukacyjną (prowadzoną w ramach Miejskiej izby Wyrzeźwień i Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach), która jest wstępem do pogłębionej terapii, aż po kierowanie do specjalistycznych placówek terapii uzależnień i współuzależnienia finansowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. To ostatnie zadanie wraz z monitorowaniem przebiegu terapii wykonuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach swych ustawowych kompetencji. W ramach Programu finansowane były grupy terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Dla osób o długotrwałej abstynencji oraz ich rodzin prowadzono działania o charakterze rehabilitacyjnym (m.in obozy terapeutyczno-integracyjne) prowadzone przez stowarzyszenia trzeźwościowe. Istotnym elementem pomocy dorosłym osobom uzależnionym oraz ich rodzinom jest corocznie aktualizowany informator, w którym zamieszczono wszystkie placówki służby zdrowia zajmujące się problemem uzależnień, organizacje pozarządowe zajmujące się tą tematyką a także spis grup AA na terenie Katowic oraz opis procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Program realizowany był przez wiele podmiotów, w tym jednostki miejskie, wydziały Urzędu Miasta, organizacje pozarządowe. Działania prowadzone w ramach Programu mają charakter długofalowy, ponieważ działania krótkoterminowe nie przyczyniają się do skutecznego rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

W związku z powyższym rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań podejmowanych przy realizacji *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii*.

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Podpis: Signature-1999276708

Imię: Maciej Marek

Nazwisko: Biskupski

Instytucja:

Miejscowość:

Województwo:

Kraj: PL

Data podpisu: 23 kwietnia 2020 r.

Zakres podpisu: Cały dokument